

Sjednica Skupštine općine u prvoj polovici veljače

Plan pred usvajanjem

Sva aktivnost usmjerena na izradu i donošenje srednjoročnih planskih dokumenata

Skupština općine će svoju novu radnu godinu početi u prvoj polovici veljače, kada se planira saziv sva tri vijeće. Na prvoj ovogodišnjoj sjednici Skupština općine će kao jedan od sudionika dogovaranja razmatrati prijedloge dogovora o osnovama Društvenog plana općine u predočetnom srednjoročnom razdoblju.

Izvršno vijeće Skupštine općine, kao ovlašteni predlagač planskih dokumenata, na nekoliko svojih sjednica u prošloj i ovoj godini raspravljalo je o toj materiji, kako bi se sudionicima dogovaranja predložili takvi planski dokumenti iz kojih treba da proizade Društveni plan općine, koji će garantirati razvoj svih struktura i općine kao cjeline.

U izradi teksta prijedloga osam dogovora iz različitih oblasti, osim Izvršnog vijeća i stručnih radnika Zavoda za plan

sudjelovali su i predstavnici radnih organizacija, društveno-političkih organizacija, SIZ-a i pojedinih mjesnih zajednica kroz radne grupe koje je u tu svrhu osnovano Izvršno vijeće. Na svojoj posljednjoj sjednici, održanoj 15. siječnja 1981. Izvršno vijeće je utvrdilo tekst prijedloga osam dogovora koje će Zavod za plan uputiti svim sudionicima sporazujevanja.

Dogovori bi, prema Programu rada na pripremi srednjoročnih planova SRH-a za razdoblje 1981—1985. godine, koji je usvojilo Izvršno vijeće Sabora SRH, trebali biti zaključeni u toku ožujka, a krajnji rok za zaključivanje dogovora i samoupravnih sporazuma o osnovana planova radnih organizacija i SIZ-ova je 20. ožujka 1981. godine. Do 28. ožujka 1981. Izvršno vijeće Skupštine općine mora utvrditi

prijedlog Društvenog plana općine za razdoblje 1981—1985. godine, a do 31. ožujka prijedlog Društvenog plana mora biti podnijeti Skupštini općine na usvajanje i donošenje.

Prema navedenom programu Izvršnog vijeća Sabora SRH, Izvršna vijeća Skupština općina dužna su pratiti aktivnost svih nosilaca planiranja na svom području i poduzinati sve potrebne mјere da se postupak samoupravnog sporazujevanja i dogovaranja o osnovama planova za razdoblje od 1981. do 1985. god. odvija u skladu s utvrđenim rokovima.

Uz navedene zadatke Skupštini i Izvršnom vijeću pridjeli donošenje programa rada za 1981. godinu, kojim će se definirati zadaci, rokovi izvršenja i nosioci izrade pojedinih materijala.

O. MARGETIC

Nove zdravstvene knjižice

Samoupravni sporazum o osnivanju SIZ-a zdravstva i zdravstvenog osiguranja radnika i poljoprivrednika Dugo Selo prihvacen je i to je potvrđeno na sjednici Skupštine SIZ-a zdravstva 24. prosinca 1980. Na istoj sjednici konstituiran je SIZ. Predsjednik Skupštine SIZ-a ponovo je Ante Jonić, predsjednik Vijeća korisnika radnika Zdenko Stunić, Vijeća korisnika poljoprivrednika Josip Solić, a Vijeća davalaca zdravstvenih usluga dr Šefika Ferizović. Donesen je Statut, te je SIZ registriran u Okružnom privrednom судu u Zagrebu.

Da bi se u zdravstvu uspostavili odnosi kakve predviđa novi Zakon, koji je stupio na snagu 1. siječnja 1981., potrebno je da radnici u radnim organizacijama sklope sporazume s Domom zdravlja Dugo Selo o načinu i uvjetima ostvarivanja primarne i specifične zdravstvene zaštite, a da SIZ zdravstva sklopi isti takav sporazum za članove obitelji radnika, umirovljenika, poljoprivrednika i drugih korisnika zdravstvenih usluga, koji se lječe po mjestu stanovanja. U međuvremenu svi radni ljudi i građani nesmetano koriste zdravstvene usluge.

Do 31. siječnja 1981. godine svi aktivni osigurani treba da dobiju nove zdravstvene knjižice, a umirovljenici i drugi dobít će ih početkom veljače na salteru SIZ-a zdravstvenog osiguranja radnika i poljoprivrednika. M. H.

»Inozemci« dobro informirani

U organizaciji Općinske konferencije SSRN Dugo Selo, kao i svake godine, i ove je godine održan razgovor s našim radnicima privremeno zaposlenim u inozemstvu. Od pozvanih 306 radnika, na razgovor zakazan 29. prosinca 1980. godine došlo ih je šezdesetak. Svraha sastanka bilo je upoznavanje naših radnika zaposlenih u inozemstvu s društveno-ekonomskim dogadjajima u našoj općini u 1980. godini, te s razvojnim rezultatima postignutim u proteklom petogodišnjem razdoblju. Sastanak je otvoren predsjednik OK SSRN Dugo Selo Zvonko Novosel, koji je između ostalog zamolio prisutne inozemce da iznesu svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge u vezi sa svojim problemima i svim pitanjima o komuni.

Osim pozvanih radnika, sastanku su prisustvovali predstavnici društveno-političkih organizacija naše općine, predstavnici općinskih organa uprave, SIZ-a i »Zagrebačke banke«.

Pavao Skrljeć, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine Dugo Selo, dao je kratak pregled postignutih rezultata, kao i pregled potreba i zadataka koje vratila rješavati u narednih pet godina. Naglasio je da će se razvoju poljoprivrede dati poseban tretman, a da energija i hrana imaju strateško značenje. Naše područje ima komparativnih pred-

Održan uspješan sastanak s našim radnicima privremeno zaposlenim u inozemstvu

*****

nosti za proizvodnju hrane, kojom možemo zadovoljiti vlastne potrebe i izdvajati dio za prerađivačku industriju. Cijela zemlja nalazi se u razdoblju stabilizacije, a stabilizacija je sistem mјera kojima je cilj veća proizvodnja, te nastojanje da se troši onoliko koliko se proizvede. Efekti stabilizacije u 1979. godini bili su mali, u 1980. su znatniji. U 1981. godini očekuju se još veći efekti, jer se proizvodnja može povećati boljom organizacijom rada, smanjenjem nepotrebnih izostanaka s posla itd. Niz pitanja iz oblasti infrastrukture i zajedničke potrošnje liši i nas, koji ovdje radimo, i obitelje radnika zaposlenih u inozemstvu. Ta smo pitanja do sada rješavali dobrim dijelom u samodoprinosu građana, pa i radnika privremeno zaposlenih u inozemstvu.

U otvorenom razgovoru pozvani radnici su pokazali da su dobro obavijesteni o onome što se i kako se radi u domovini. Nalagali su da i dalje žele vlasti-

Pripreme za Treći kongres samoupravljača Jugoslavije

Akcija radnika

Treći kongres samoupravljača Jugoslavije održat će se 16, 17. i 18. lipnja 1981. Osnovna tema tog kongresa je »Udrženi rad u borbi za socijalističko samoupravljanje i društveno-ekonomski razvoj«. Da bi se Kongres valjano pripremio potrebno je da i udrženi rad naše općine, kroz razne samoupravne organe, posebno kroz sindikalne organizacije, temeljito raspravi tu temu, uvažavajući činjenicu da se u našoj praksi sve više ostvaruje ustavni princip da udrženi radnici odlučuju o uvjetima, sredstvima i rezultatima svoga rada. Svaka sredina treba da objektivno analizira teškoće i prepreke, te mogućnosti brzeg, potpunog i dosljednjeg ostvarivanja odlučujuće uloge radnika u sistemu društvene reprodukcije.

Udrženi radnici u delegatskom sistemu također će biti tema rasprave, pa će se ocjenjivati koliko je ostvarena uloga delegacija, delegatskih skupština, samoupravne radničke kontrole, samoupravnog sporazujevanja i društvenog dogovaranja. Raspraviti će se o samoupravnim pravima i dužnostima, o samoupravnoj socijalističkoj etici, odgovornošći u delegatskom sistemu, kolegialnom radu i odlučivanju, informiranju, vezi nauke i udrženog rada, ulazi i položaju stručnih službi i karakteristikama kadrovske politike.

Općinsko vijeće Saveza sindikata Dugo Selo formiralo je Koordinacijski odbor za pripremu za III kongres. Članovi tog odbora su: Dušan Galić, Miljan Bajtek, Ivan Grgošić, Đorđe Ljuljević, Josip Trupec, Zvonko Novosel, Željko Dogan, Drago Keserić, Nedib Nukić, Ivan Zgazivoda, Jasmina Horvatić i Borka Harcer. Zadatak je odbora da organizira aktivnosti na pripremama, da analizira iznesena iskustva i prijedloge koji budu istaknuti u prelikongresnoj aktivnosti, te da organizira izbor jednog delegata iz naše općine za III kongres samoupravljača Jugoslavije.

M. H.

tim doprinosem i udrživanjem sredstava kroz samodoprinos rješavati zajedničke potrebe u mješovitih zajednicama i komuni. Smatraju, da se tako mnogo brže dolazi do cesta, plinovoda, škole. Imali su primjedbu na rad »Kograpa« — OOUB Vodovod, na odnos prema strankama u organu uprave nadležnom na građevinarstvo, te na službu invalidsko-mirovinskog osiguranja u Dugom Selu.

Najveći broj pitanja odnosi se na mogućnosti zapošljavanja u nas, te na uvjete za otvaranje privatnih zanatskih radnji. Na ova pitanja dobili su iscrpne odgovore od Zlatka Divana, tajnika SIZ-a zapošljavanja Dugo Selo i Magdalene Gregurić, sekretara Sekretarijata za privredu, građevinarstvo i komunalne poslove općine Dugo Selo.

Oni radnici kojima obitelji staju u ulici AVNOJ-a u Dugom Selu istakli su problem oborinskih voda, koje tu učinju napadaju tokom cijele godine. Problem tih voda, dogovoren je, riješiti će se izgradnjom lateralnog kanola iznad naselja, za koji se već radi projekt. Budući da su privredni radnici izrazili spremnost da dodatnim sredstvima pridonošu brzom rješavanju tog pitanja, kanalizacija u ulici AVNOJ-a vjerojatno će kao nadopuna ući u novi petogodišnji plan infrastrukture.

U povodu 40. godišnjice
ustanka razgovaramo s
komunistom i nosiocem
»Partizanske spomeni-
ce 1941.« Stjepanom
Papom

Partija je bila pripremljena

Stjepan Papa, umirovljenik iz Lepovice, rođen 28. listopada 1912. god., član je SK od 1939. godine. Te godine postao je član Okružnog komiteta SKOJ-a za okrug Cazma, sa sjedištem u jakom komunističkom centru Gornje Šarampolje. Partija je bila u ilegalu od 1921. pa sve do II zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu, ali 1939. godine sve su partiske organizacije i svi njihovi članovi bili obaviješteni da fašizam neće mimoći našu zemlju, te su vršene pripreme za djelovanje u takvoj situaciji.

6. travnja 1941. bombardiran je Beograd, a granice naše zemlje napale su 33 divizije najeftinije Hitlerove vojske. Jugoslavenska vojska bila je zatrovana brojnim slabostima, pa se raspala za nepunih deset dana.

Na terenu naše općine bilo je tada 46 komunista i to: Tomo Gerez — Micić, Tomo Bugarin, Mato Frigan, Duro Bakulin, Ivan Hakuš, Boito Čimbaš, Tomo Simek, Tomo Čimbaš, Tomo Simek, Stjepan Smiljanec, Vid Paruž, Slavko Vučić, Vid Skora, Mijo Kulaš, Stjepan Balog, Mijo Balog, Stjepan Balog, Ivan Skubić-Posevec, Ivan Vranić-Iskra, Matica Vranić, Duro Durkan, Kata Vranek, Mato Vranek-Capajev, Duro Ban-Mile, Mato Vuzdar, Stjepan Papa-Purec, Mijo Papa, Stjepan Papa-Mika, Srećko Šuster, Mijo Jambrek, Mirko Robić-Bego, Ivan Skulec-Cukorčić, Mato Gregurić-Gvardijan, Mijo Cesar-Putrek, Mijo Cesar, Mijo Cesar-Šnajder, Mato Jerko, Dura Durane, Mijo Keber, Stjepan Rodić, Mirko Herak, Mato Cobović-Mrak, Franjo Cobovic, Mato Domiter, Duro Kosak.

Dobili smo direktivu. Treba prikupljati oružje od ljudi koji su napuštali vojsku i pripremati se da se datom momentu digne oružani ustank protiv okupatora. Delegati CK SKJ došli su u armijsku oblast Zagreb tražeći da se oružje pred našu radu radi pružanja otpora agresoru. Ondašnja vlada nije prihvatala taj zahtjev, nego je komuniste pohapsila. Za njih je osnovala logor u Kerestincu i predala ih okupatoru. Nešto kasnije u taj logor dosjeli su i naši komunisti, sada već po kojni Duro Ban-Mile i Ivan Skubić.

Za vrijeme kapitulacije stare Jugoslavije partija u ovome kraju priprema masovne sastanke u selima, otvorenog ili zatvorenog tipa, te upoznaje narod s nastalom situacijom i potrebom oružanog otpora.

Dijeli se ilegalni »Politički vjesnici«, štampan u ilegalnoj partijkoj Štampariji u Klaićevoj ulici u Zagrebu, i druga štampa. Svaki letak bio je završen riječima: »Kad pročitaš Šalji dalje.«

Mi sekretari partisksih organizacija stalno smo bili pozivani na partiske sastanke, uviđek na drugom mjestu, radi konspiracije. Dobivali smo zadatke direktno iz CK SKH te list »Srpskičić i Proleter«, koji su bili namijenjeni samo članovima Kotarskog komiteta SK Dugo Selo i Okružnog komiteta Cazma. Sve konzultacije i pripreme tadašnjih akcija obavljale su se na teritoriju općine Dugo Selo. Stanje priprema trajalo je do 22. lipnja 1941. godine, kada je Hitler napao Sovjetski Savez. 4. srpnja 1941

Organizator ustanka u dugoselskom kraju i predračni komunista Stjepan Papa u razgovoru s našom urednicom

PRVA ZNAČAJNIJA AKCIJA BILA JE ONA NA LONJSKOM MOSTU: AKCIJU JE 24. PROSINCA 1941. IZVEO I MOSLAVAČKI PARTIZANSKI ODRED »SLOGA«, U KOJEM SU PRETEŽNO BILI BORCI S PODRUČJA IVANIČ-GRADA I DUGOG SELA

god. CK SKJ, s drugom Titom na čelu, poziva iz Beograda sve narode i narodnosti Jugoslavije na oružani ustank. Formira se Vrhovni štab NOV-a, koji će rukovoditi oružanim ustankom. Donosi se odluka o zajedničkoj i bratskoj borbi svih naroda Jugoslavije protiv okupatora i domaćih izdajnika. O tim zaključcima upoznato je sve članstvo Partije, usmeno i pisno, preko ilegalne štampe, a bilo je dužno da s time upozna što više ljudi u svojoj sredini. Stjepan Papa se sjeća da je dobio zadatku, kao član Okružnog komiteta SKOJ-a, da propagandnim djelovanjem sprečava vojne obveznike da odlaze u domobranske i ustaške formacije, te u borbu protiv partizanskih jedinica, kojih je već u lipnju 1941. god. bilo u Sisku, Baniji, Lici i Bosni u širim razmjerima. U nas su se u to vrijeme vršile diverzije manjeg značenja. Jedna od značajnijih akcija bila je ona na lonjskom mostu. Akciju je 24. 12. 1941. izveo I moslavački partizanski odred »Sloga«, u kojem su pretežno bili borci s područja sadašnjih općina Ivančić-Grada i Dugog Sela. Komandant odreda bio je Ivan Pukas — Bosi, a sudjelovali su Stjepan Barilić-Vago, Josip Turčinec-Tuk, Mato Santek-Crni i dr. Podatke o brojnom stanju i naoružanju straže na mostu dao je prvorobar Martin Lončar, s još nekim drugovima iz Prečeca. Izvršen je napad na stražu. Neprijatelj i mi imali smo po jednog mrtvog. Stražari su zarobljeni, a i njihovo oružje. Akcija je višestruko uspjela. Zarobljeni domobrani postali su propagatori partizanske vojske, koja je s njima humano postupala i politički ih obrazovala. Ustaška

propaganda nije više mogla tvrditi da je riječ o etničkoj bandi, niti je mogla objasniti kako se mogao dogoditi napad na stražu tridesetak kilometara od Zagreba.

Ja sam sljedeći dan došao u Dugo Selo na misu, da čujem što se govori o napadu. Shvatio sam da narod zna da su akciju izveli partizani, i koji su njihovi ciljevi.

Od tогa dana okupator nije imao povjerenja u Pavelićevu vojsku, pa je sam čuvao važne komunikacije, kao prugu Zagreb — Beograd — Grčka i Istočni front. Nijemci su podigli tri utvrde pokraj pruge u Prečecu.

Odred »Sloga« nije tu više mogao ostati, pa se povukao u Moslavčku goru. Okupator je znao za kretanje odreda, koji se smjestio na vrhu Moslavčke gore u zemunice. Te godine bila je strašna zima i baš 27. 1. 1942. neprijatelj je poduzeo ofenzivu. Iako brojčano jači i dobro naoružan, neprijatelj nije ostvario plan. Imali su 8 mrtvih i 20 ranjenih, a Odred jednog mrtvog i tri ranjena.

1942. godina značila je za naš kraj veliku prekretnicu. U našoj općini uslijedio je drugi poziv na mobilizaciju članstva partije. Ja sam dobio zadatku da skupim 50-ak desertera iz Pavelićeve vojske i održim miting, objasnim oružani ustank i borbe koje u našoj zemlji vode partizanske jedinice te frontu Crvene armije. Miting je prisustvovala i grupa partizana. 1942. formirali smo Narodnooslobodilačke odbore AFZ, omladinsku organizaciju. U prvom trenutku osnovano je devet NOO-a, a uskoro ih je bilo 35. 1942. godine NOO-i su djelovali strogo ilegalno, ali su obavljali funkciju narodne vlasti, osiguravali materijalnu bazu NOP, te su bili i mobilizacijska osnova za popunu i razvoj jedinica NOB-a. 1943. godina karakteristična je u našem po masovnom odlaganju u partizanske jedinice, te po velikom pozadinskem radu kroz NOO-e, AFZ i omladinske organizacije.

1942. godine Stjepan Papa je po direktivi otišao u Moslavčki odred, a 26. prosinca iste godine u 16. omladinsku brigadu »Joža Vlahović« Zagreb, koja je otišla na teritorij VI divizije u Slavoniju. U jesen 1942. formirana je na tom području Udarna posavska grupa. Formirao ju je Kotarski komitet partije Dugo Selo. U

početku je ta grupa imala dvadesetak članova. U to vrijeme formirana je i Ivanjorečka četa. Iz te dvije grupe, koje su brzo brojčano rasle, formiran je 19. rujna 1943. godine u Preseki Zagrebački partizanski odred. Prvi komandant Odreda bio je Stevo Došen, komesar Milan Kulen-Gubec, a operativni oficir Ivan Ožbolt-Sokol. U tom času Odred je imao oko 120 boraca.

Zagrebački odred imao je, osim sitnih akcija, zadatku da ruši prugu Zagreb — Beograd, pa je ta pruga često rušena i popravljana. Značajnija akcija bila je evakuacija stoke, kola i druge opreme s poljoprivrednog dobra »Božjakovina« prije napada na vlak u Ostrini, kojim je isao veći transport njemačkih vojnika i oružja. Odred se zadržavao pretežno na tom području, ali je imao šire operativno područje. Morao je preći prema Zelinu i dalje. Kotar Dugo Selo imao je tada, osim već spomenutih i brojne druge organe narodne vlasti: Okružni NO, Okružni narodni sud, Okružni odbor narodnooslobodilačke fronte i slike druge ondašnje institucije.

ZNAČAJNA AKCIJA BILA JE EVAKUACIJA STOKE, KOLA I DRUGE OPREME S POLJOPRIVREDNOG DOBRA »BOŽJAKOVINA« PRIJE NAPADA NA VLAK U OSSTRINI, KOJIM JE ISAO VEĆI TRANSPORT NJEMAČKIH VOJNIKA I ORUŽJA

Bile su tu i radionice za potrebe partizanskih jedinica. Naročito je mnogo radila kožarsko-postolska radionica. Preko tog područja ostvarivana je veza Zagreba s Moslavnom, Slavonijom, Banjom i Kordunom. Preko partizanskih veza na tom području otišlo je u partizane oko 20.000 Zagrepčana, tj. 50 posto zagrebačkih partizana. Radi normalnog funkcioniranja i čuvanja tog područja bilo je potrebno osnovati stalne operativne jedinice, pa je 28. veljače 1944. godine donesena odluka o osnivanju Po-

VEC 1939. GODINE SVE SU PARTIJSKE ORGANIZACIJE I SVI NJIHOVI ČLANOVI BILI OBAVIJEŠTENI DA FAŠIZAM NEĆE MIMOICI NI NAŠU ZEMLJU, PA SU PODUZIMANE PRIPREME ZA DJELOVANJE U TAKVOJ SITUACIJI

savskog partizanskog odreda 29. ožujka 1944. trebala se održati svečanost formiranja Odreda, ali je toga dana neprijatelj poduzeo ofenzivu u Obrovu, pa je Odred, zajedno sa II moslavackom brigadom, razbijen. Ponovo je formiran 22. lipnja 1944. u šumi Šiškovo nedaleko Ježeva. Stjepan Papa, koji je krajem 1943. god. stigao iz Slavonije na to područje, sudjelovao je u osnivanju Posavskog partizanskog odreda. Tu je postavljen za političkog sekretara odreda. Komandant je bio Luka Jurak, komesar Ivan Bačun, operativni oficir Ivan Ožbolt-Sokol, a obavještajni oficir Mirko Pokupec. Odred je imao dva bataljona s ukupno 445 boraca. Po četama i bataljonima bilo je postavljeno rukovodstvo partije i SKOJ-a, SKOJ-em je rukovodila Zora Klemencić. Odred je učvrstio svoje političke i vojne pozicije i često se borio na ovom terenu s njemačkim čerkeškim i ustaškim jedinicama, a borio se i na terenu V. Gorice i Cazme. Posebno treba istaći da je Odred, s jedinicama X korpusa iz Moslavine, krajem 1944. likvidirao jače ustaško uporište u Dubrovčku i manja uporišta u Dumovcu, Vukovini i Ostrini, da bi se 1945. sukobio s njemačkom inženjerskom jedinicom u Obedištu, koja je imala zadatku da snimi dio obrambene linije Zagreba. Inženjerska jedinica vratila se neobavljena posla. Sprječio ih je I bataljon Posavskog odreda.

Stjepan Papa ističe kako je nemoguce u jednom razgovoru nabrojati sve vojne i političke zadatke. Najteži zadatak koji je Odred imao izvršen je početkom svibnja 1945. godine. Odred je ostao sam na tom terenu bez veze i operativne pomoći većih partizanskih formacija, a trebalo je probiti obruc kod Lekenika u pravcu Korduna, gdje je neprijatelj u počvarenju imao koncentrirane jače snage. Posavski partizanski odred probio se neprijatelju iza leda i nakon dvodnevne bitke kod Kravarske, u teškoj borbi, uz manje žrtve, obavio je taj zadatok, sastao se s jedinicom 39. krajiske divizije i zajedničkim napadom 4. i 5. svibnja krenuo u pravcu V. Gorice i Zagreba. Već 8. svibnja 1945. Odred ulazi u Zagreb. Zagreb su branile njemačke i ustaške jedinice, koje su dobivale pojačanja iz pravca Dugog Sela. Ova pojačanja tijerale su prema Zagrebu 21. svibnja i 42. makedonska divizija.

8. svibnja 1945. Posavski odred zauzeo je u Zagrebu položaj na Vlaške ulice Heinzelovom u pravcu Kolodvora i oslobođio Radio-stanicu Zagreb. Nakon četiri godine rata prve riječi koje su otišle u eter bile su riječi komesara Posavskog odreda Stjepana Pape. On je uz drugarski partizanski pozdrav i nekoliko borbenih pjesama obavijestio slušaoce da je Radio-stаница oslobođena, a zatim je rekao: »Neprijatelj je još dosta jak u gradu. Drugovi, požurite da nam pomognete.«

U borbi za Radio-stanicu poginula su tri borca, a sedam ih je ranjeno. Zagreb je toga dana oslobođen. 11. svibnja na Trgu Republike održan je veliki miting. Naši ranjenici smješteni su u bolnicu Rebro, a predstavnici društveno-političkih organizacija iz Kotara Dugo Selo pod zastavama i pješice došli su im u posjet i donijeli hrana i piće.

8. svibnja 1945. i Dugo Selo je oslobođeno. Marija HARRET

Povišena temperatura, opća malakslost, hunjavica, posljedica su virusa zbog kojeg Dugoselčani traže liječničku pomoć

'Viroza' puni ambulantu

Puna čekaonica Doma zdravlja u Dugom Selu bila je razlog što smo posjetili ordinaciju opće prakse i u njoj zatekli dr. Vjekoslava Cvijanovića.

• O kakvoj se epidemiji radi i s kakvim simptomima dolaze pacijenti?

Epidemija koja je ovih dana punila čekaonice Doma zdravlja nazvana je viroza. Virozom zovemo infekciju virusima u zimsko doba. Zbog većeg okupljanja ljudi u toplim i neprozračenim prostorijama, dolazi do jednog ili više valova takvih virusnih infekcija. Simptomi su: povisena temperatura, opća malakslost,

hunjavica, crvenilo grla, kašalj i probavne smetnje. Takvo stanje traje oko pet dana. Viroza je najveći problem osobama koje boluju od astme i bronhitisa. Takve osobe štite se antibioticima. Tokom današnjeg poslijepodneva od ukupnog broja pacijenata oko 35 posto ih je došlo sa simptomima virusne infekcije.

• Terapija?

Kod težih oblika virose povisena temperatura traje nekoliko dana. Terapija se provodi antibioticima. Kod "standardne" virose najbolje pomažu: aspirin, C-vitamin, sirupi protiv kašila, čajevi/

mirovanje i, što je jako važno, strpljenje. Ovdje bih htio upozoriti da postoji mogućnost predoziranja aspirina. Uzimanje većih količina tog lijeka može dovesti do nekih popratnih pojava kao što su gastrične smetnje.

• Preventiva?

Jedan dio tih oboljenja može se preventirati jačanjem vlastite otpornosti te ostalim higijenskim i anti epidemiološkim mjerama. Osim toga, kako je važno potraziti pravovremenu liječničku pomoć — završio je dr. Vjekoslav Cvijanović.

Da. H.

Humanaka akcija

Dobrovoljno davanje krvi provedeno je za nekoliko mjesnih zajednica na četiri mjesto. Krvi su dali: 12. siječnja u Ostrini: Dragi Lovrić, Stjepan Vrhovsek, Marija Helić, Mara Pavlić, Tomo Pavlić, Marica Vrhovsek, Anka Novosel, Ružica Kučar, Zlata Sivec, Josip Jambrek (Zajec), Vilko Koštek, Mira Habić, Stoboden Stolić, Vlado Frankol — skupljeno je 8 boćica krvi. U Brckovljanim: Katica Šrpak, Stjepan Hrastinski, Vlado Svedi, Anica Svedi, Dragica Svedi, Branko Arkljenić, Ivan Ribić, Željko Tašler — skupljeno je 7 boćica krvi.

14. siječnja u Dugom Selu: Abu-Obeid Yaser, Slavimir Slaviček, Marko Matetić, Branko Stancević, Anica Duraišin, Drago Kralj, Bartol Petanjek, Zdravko Kotarski, Katica Krmphotić, Bogdan Bogdanović, Toda Filipović, Vlado Filipović, Branko Klobučar, Vlado Kandučar, Ivan Hajdarović, Ivan Čindrić, Milan Mačić, Miroslav Jasić, Ratimir Sum, Deno Pujatović, Ana Pasinek, Vladimir Vladic, Josip Grozdeč, Stjepan Kovačić, Franjo Krmphotić, Josip Kleminović, Zdenko Žunić, Stefica Stojić, Ivan Planinac, Slobodan Močić, Mirko Salamon, Dragica Gračak, Ivan Polgaj, Julijana Hudolin, Ivica Končić, Rajko Pasinek, Ivica Tuđa, Vlado Erjavec, Dragutin Lugarčić, Ružica Svetec, Ivankica Jelenić, Dušan Mačić, Josip Trnaki, Željko Gračak, Ivica Piašić, Katica Mihir, Ante Gavranović, Ana Pavlović, Miroslav Preć, Mirjana Mačić, Peter Perković, Tihomir Pjevac, Josip Kiečar, Milan Sabljak, Duro Antolički, Slavko Doroda, Berislav Trnkić, Magdalena Gregurić — skupljeno 58 boćica krvi. U Lupoglavu: — Stjepan Brezak, Stjepan Novak, Slavko Tomek, Stjepan Bastačić, Josip Vučinić, Vlado Pikićenec, Marija Suhorotić, Zdravko Starčić, Franjo Lovrić, Ivan Koledić — skupljeno 7 boćica krvi. Zahvaljujemo na odzivu — OCK Dugo Selo.

In Memoriam
Vjekoslav Sotić

31. prosinca 1980. godine trageno je preminuo VJEKOSLAV SOTIĆ, rođen 1949. godine u selu Velika Ostrna, općina Dugo Selo. Smrću Vjekoslava Sotića, Dobrovoljno vatrogasno društvo Brckovljani izgubilo je vrijednog suradnika, entuzijasta vatrogastva, dobrog i poštenog radnika i druga. Istovremeno, Mjesna zajednica ostaje bez svog tajnika, ostaje bez čovjeka koji je zajedno s ostatim drugovima stvarao planove budućeg gradnje komunalnih objekata u selu, kao što su društveni dom, mrtvačnica, mjesno gospodarstvo i druge komunalne potrebe.

Slavko je bio poznat kao društveno-politički radnik i prije dolaska u našu mjesnu zajednicu. Bio je sekretar organizacije SK, predsjednik organizacije SO Velika Ostrna, radio je u SSRN. Mjesnoj zajednici i drugim organizacijama. Odmah po dolasku u Brckovljane, aktivno se uključio u društveno-politički život mjesna i aktivno radio na svim zadacima važnim za selo i njegove stanovnike. Osobito je bio zaljubljen u vatrogasniju organizaciju, veselio se svakoj pobjedi, a posebice su bile i njegova zasluga, i na kraju je na vatrogasnem zadatku izgubio svoj mladi život.

CIJENA PLINA I DALJE ĆE RASTI

• CIJENA SKAČE ZATO ŠTO JE UVODNI PLIN SVE SKUPLJI • POTROŠAČI PLAĆAJU PROSJEČNU CIJENU DOMAČEG I UVODNOG PLINA • ZNAČAJAN BROJ DOMAČINSTAVA — NEUREDNIH PLATIŠA

Cijena plina i dalje će rasti — obavijesteno smo u »Krapusu«, OOUR Plinovod. Rast cijena ne nameće potrošaču ovaj OOUR, rekao je Branko Mernar, direktor OOUR-a Plinovod, nego »Naftaplin«, koji nama isporučuje plin. »Naftaplinova« cijena skače zato što je uvozni plin sve skuplji. Necemo se ovdje upuštati u razloge koji su doveli do uvoza plina, premda ih možemo nasiuniti i razumjeti. Valjalo bi objasniti obrađene utroške i cijene plina, koji nam se čine to ne razumljiviji. To veće iznose do-

seca 1980. iznosila je 2,17 d za kubični metar, za razdoblje od V do IX mjeseca 2,48 d, a za razdoblje od X do XII mjeseca 2,68 d za kubični metar plina. U razdoblju od X do XII mjeseca 1980. godine, Zagreb i dio Sesvetske plaćali su plin 3,80 d za kubični metar. Prema prvoj fakutri »Naftaplina« u ovoj godini cijena bi za prve mjesecje 1981. god. mogla biti 4,50 din po kubičnom metru plina.

Od 1. siječnja 1981. prosječna cijena plina izračunat će se u »Naftaplinsku« i tako će se korisiti svakih 6 mjeseci. »Krapas« će imati zadatak da plin distribuiru, kontrolira potrošnju i obavi obračun prema cijeni koju odredi »Naftaplin«.

Drago Lugarčić, pomoćnik direktora za finansijska pitanja »Krapase«, dao je podatak da za poslovne oko distribucije plina, održavanje postojeće mreže i proširenu reprodukciju OOUR Plinovod optereće cijenu kubičnog metra plina sa 24 para za široku potrošnju i 21 para za industriju. Na ukupno potrošenih 10.838.998 kubičnih metara plina u širokoj potrošnji i 6.925.698 u industriji OOUR Plinovod je u 1980. godini ostvario prihod od 3.868.856,10 dinara. Tim sredstvima, tvrde oni, jedva pokrivaju troškove distribucije i održavanja, no sredstava za proširenu reprodukciju nema. Napominju da

distributivno poduzeće u Ivanić-Gradu ima za potrebe distribucije 46 para po kubičnom metru, a Gradiska plinara Zagreb još i više. Iznose da je njihov zahtjev iz travnja 1980. za povećanje cijene za distribuciju odbijen na sjednici Izvršnog vijeća SO Dugo Selo, ali nije bilo izjava o budućoj ekonomičnijoj organizaciji posla i većoj produktivnosti, za što su gradani, drugi OOUR-i i razni organi u općini veoma zainteresirani. »Krapas«, OOUR Plinovod, ima još jedan problem koji se ne može riješiti nikakvim mjerama unutar poduzeća. To su neuredni platila. Su 31. XII 1980. od oko milijarda i sto pedeset milijuna potraživanja nisu plaćeno je 450 milijuna. »Krapas« je »Naftaplinsku« u roku morao platiti sve račune, pojedina domaćinstva duguju 19.000, 23.000 i 13.000 dinara. Kućni savjet najveće stambene zgrade u Cobovićevoj ulici u Dugom Selu duguje 188.478,05 dinara. Ima tu dugova koji se vuku godinama. Neki potrošači smatraju da mogu trošiti koliko hoće, a platiti ako hoće. Postoje rigorozne mjere za takve potrošače, ali radnici »Krapase« su odlučili da ih još ne primjenjuju. U situaciji kada je energije sve manje i kad ona poskupljuje valja je i placati, pa bio to plin ili neko drugo gorivo.

M. H.

SVEĆANOST ŠTABA TERITORIJALNE OBRANE OPĆINE

Unapređenja i pohvale

U četvrti 22. prosinca, Dana oružanih snaga SFOR, Štab teritorijalne obrane općine Dugo Selo organizirao je svečanost na kojoj su objavljena priznanja, unapređenja i pohvale pripadnicima. Teritorijalne obrane. Svečanost je održana 19. prosinca 1980. u novoj zgradi STO-a Dugo Selo. Referat o postignutim rezultatima u obuci i drugim aktivnostima Teritorijalne obrane općine Dugo Selo u razdoblju od 1976. do 1980. podnijeo je Stjepan Garašić, komandant STO-a Dugo Selo. On je istakao da je plan razvoja TO-a i konceptije općenarodne obrane uspješno realiziran. Mnogo je učinjeno i u pogledu usavršavanja pripadnika TO-potomaca tečaja, seminara i kontinuirane obuke osnovnih jedinica. To je rezultiralo uspješnim izvedenjem općinskih i složenih vježbi.

Za postignute rezultate u radu i aktivnosti na razvoju i borbenoj izgradnji Teritorijalne obrane i konceptije općenarodne obrane, STO ZO Zagreb odio je priznanje Mjesnoj zajednici Lupoglavskih Greda. Za osobito zaloganje i postignute rezultate u organiziranju i sposobljavanju jedinica TO-potomaca je rezervni kapetan Ivan Pečnjak.

Potpukovnik Stjepan Garašić, komandant STO-a Dugo Selo u napisnjedrije je Boženom Ivak, Dušanu Juga, Željku Kolarinu, Stjepanu Pavloviću, Petru Perkoviću, Vladimиру Svediju i Mirku Vidakoviću u čin mlađeg vodnika, razvodnike Stjepana Berteka, Ivana Bileču, Franju Hanušu, Marijanu Kunticu, Zlatu Mader, Arpadu Nada, Darku Pavliću, Slavku Radoviću i Ivanu Vuzdaru u čin desetara, a vojnika Andrelku Kuljuš u čin razvodnika.

Pohvaljeni su: rezervni vodnik I klase Vjekoslav Cik-Grgić, rezervni vodnici Ivan Boženjak i Slavko Katić i vojnici Zvonko Bertek, Željko Jurec, Ivica Jakšić, Vlado Kolar, Ivica Kuljuš, Stjepan Kuninec, Milan Stopić i Ivica Zunec, te rezervni kapetan I klase Stjepan Novosel i rezervni poručnik Josip Delać.

Za desetogodišnji rad u jedinicama TO odano je priznanje rezervnom kapetanu I klase Timomiru Pjevcu, rez. kapetanima Stjepanu Barilju, Franji Buljanu, Slavku Debeljaku, Josipu Kuljušu, Zvonku Novoselu i Ivici Piašiću, rezervnim starijim vodnicima Dušanu Galuću, Stjepanu Palorcu, Josipu Seremetu, rezervnim vodnicima I klase Ivanu Durinu, Antunu Franježu, Ivanu Jagušu, Ivanu Jambrešku, Ivici Kedmenču, Miljanu Kraju, Marijanu Lukáčeviću i Ivici Oreškoviću, te rezervnom vodniku Stjepanu Kerhinu.

Za postignute uspjehe u obuci i omladine za općenarodnu obranu odano je priznanje omaćincima Ivici Petaniku i Zoranu Raškoviću.

M. H.

Ispit za vatrogasne oficire

Vatrogasni savez općine Dugo Selo organizirao je tečaj za stjecanje čina »vatrogasnog podoficira«. Tajnik Vatrogasnog saveza Ivan Lasan obavijestio je da je tečaj uspješno završio 26 kandidata, od čega njih 7 s odličnim, 12 s vrlo dobrim i 7 s dobrom uspjehom. Svi su oni prošli 110 nastavnih sati iz ovih predmeta: Organizacija vatrogastva, Civilna zaštita, Prva pomoć, Osnove gorjenja i gasenja, Osnove građevinarstva i gradevinarsku preventivu, Tehnička služba u vatrogastvu, Vatrogasne sprave i oprema. Protupožarna preventiva, Vatrogasna takтика i Praktične vježbe. Nastavu su izvodili: Ivan Lasan, Ivan Sanković, Danica Vidović, Mirko Remenar, Mato Haler, Stjepan Graberac, Milutko Kondić,

Vinko Kašner, Stjepan Keles, Josip

rač, Božo Graberec, Vjekoslav Habjanec, Milivoj Haleš, Stjepan Hasan, Nevenko Haleš, Ivan Herlić, Nikola Klarić, Božidar Kraljić, Darko Makaj, Zvonko Martinjak, Dubravko Matoić, Marijan Molnar, Josip Sedmak, Drago Skrba, Josip Skaro, Stjepan Novak, Stjepan Simunec, Stjepan Najdek, Ivan Strancerić, Josip Horvat i Danica Vidović.

M. H.

'Treća' bolest - alkoholizam

Alkoholizam je socijalno-zdravstvena bolest koja je, promairana s medicinskom stajom, svrstana na treće mjesto između kardiovaskularnih bolesti i malignih tumora, a na šireg društvenog stajališta alkoholizam je naš neprijatelj broj 1. To se može i potkrnjepiti.

● Svaki treći zaposleni – alkoholičar

Istraživanja UNESCO-a kažu da se 9,8 posto nacijonalnog dohotka u Jugoslaviji odvaja za alkohol, a to našu zemlju svrstava na sam vrh svjetske liste. Ako se taj podatak prenese na nivo naše općine, gdje je prosjecni osobni dohodak lani iznosio oko 6000 dinara, prosjecni Dugoseljanin odvojio je za alkohol svaki mjesec nešto manje od 600 dinara ili godišnje oko 7000 dinara. Puno, zar ne? Pri tom ne treba zaboraviti da je riječ o projektu. Jos malo statistike. Prema posljednjim podacima, procjenjuje se da na području općine Dugo Selo radno sposobnih ljudi koji se tretiraju kao alkoholičari, u ukupnoj masi radno sposobnih, ima 38 posto, odnosno 1200, a pretpostavlja se da ih ima i više. Dakle, 1200 onih koji se smatraju proizvodnjo nesposobnina, koji su nesposobni da organiziraju normalan obiteljski život i da se uključe u društveno-političku aktivnost u našoj zajednici. Na pitanje gdje vidi uzroke pojave alkoholizma u našoj općini, drug Zdenko Žunić, direktor Centra za socijalni rad, rekao je da su ti uzroci mnogobrojni, ali da su glavni u stalnoj i progresivnoj deagrarizaciji selja u općini Dugo Selo, u nalogi urbanizacije. Dugog Sela, te u nizu društvenih, političkih i osobnih problema, u sve bržem mijenjanju tradicionalnog načina života. Sve to otežava život svima nama, ali svi se jednako ne suočavamo s tim promjenama. Neki najbrže rječavaju sve probleme u pomac alkohola. Na pitanje kako djelovati na čovjeka da ne traži izlaz i rješenje u alkoholu, kako ga natjerati da se uhvati ukošaći sa životom, drug Žunić je odgovorio: »Prije svega treba u ljudi postići da alkoholizam prihvate kao bolest, i to tešku, da to dopre do njihove svijesti, da razmislijaju o tome, zatim treba čovjeka uvjeriti da život i životne probleme sagledava što je moguće realnije, da ocijeni svoje mogućnosti pravilno i da uskladi svoje ambicije prema njima, da svoje probleme, ako ih ne može sam rješiti, povjeri svome najbližem, da ih pokuša zajednički rješiti.«

Uspitao sam drga Žunić kakva je situacija s mladima u našoj općini, jer se zna da imaju i najmlađih – viši razred osnovne škole – koji konzumiraju alkohol. Kako tomo stati na kraj? »Stanje se u ovaj dobroj kategoriji sve više pogoršava. Zapazio je da su mlade osobe sve više ugrožene alkoholizmom, kako srednjoškolska omladina, tako u posljednje vrijeme i polaznici viših razreda osnovnih škola, pa imamo danas situaciju da se dobra granica konzumiranata alkohola sve više spušta (od 17 nanize).
Kao uroke naginjanju mladih alkoholizmu mogu se navesti sljedeće: stalno je alkohol nadovrh u ruke u kući, jedan ili dva roditelja su alkoholičari, društvo u kojem se kreću priznaje samo »muškarčine«, dakle, to je društvo koje se ne zna »spominjati bez alkohola, bez konjaka i štoka«; na trećem mjestu su kompleksi, kompleksi prema suprotnom spolu, koji sputavaju slabe ličnosti, a one se onda liječe konjakom, misle da samo pripiti mogu biti nesnuti, samo pripiti mogu priti suprotnom spolu. Mlada osoba koja se prepričala alkoholu počinje sa skitnjom, »markiranjem« iz škole, a to dovodi do teških izgreda do maloljetničke delinkvencije.
Da bismo mlade usmjerili na pravi put, treba im osigurati mjesto gdje će se zavajati i okupljati, uz voćni sok i kaka-kolu.
Obratio sam se zatim dr Todoroviću, terapeutu kluba liječenih alkoholičara. Saznao sam da klub ima 118 članova (u taj broj ulaze svi liječeni alkoholičari koji su bili u klubu od njegovog osnutka, prije 11 godina), od čega je 76 apstinenti (apstinentom, ujedno i zdravim čovjekom, smatra se onaj liječeni alkoholičar

koji nije konzumirao alkohol više od 5 godina) a 42 su recidivisti (to su oni liječeni alkoholičari koji su ponovno počeli pitи, ili su na putu da ponovno počnu, takvi se smatraju izgubljenim za klub i društvo op. a.). Intelektualna struktura članova kluba je fareolika, od nezavrsene osnovne škole do postdiplomaca, ali najviše je uih za SSS. Njihova dobra struktura je od 20 do 58 godina, a najviše ih je između 48 i 50 godina. Sio se tiče spola, omjer je 8:1 u korist muškaraca. Klub je osnovan 1970. na poticaj terapeuta pri Centru za surbivanje alkoholizma i drugih ovinsnosti, pri bolinci »Dr Mladen Stojanović«. Usko je stručno vezan za taj Centar, a inače je u nadležnosti OK SSRNH Dugo Selo. Glavni cilj kluba je, prema riječima dra Todorovića, resocijalizacija njegovih članova, a ne samo apstinentija kako se to uobičajeno misli. Te znači da treba postići da takva osoba буде sposobna da se vrati u svoj obiteljski krug, na radno mjesto i u svoju MZ. U klub se dolazi indirektno preko Centra za surbivanje alkoholizma, gdje se bolesnik-ovisnik bolnički tretira. Dolazak u klub je kao produžena terapija.

● Umjereni alkoholičari

Glavni oblik terapije je grupna psihoterapija, a inzistira se na doljetanju i sudjelovanju porodice člana kluba, jer je to put k efikasnijem liječenju. Najbitniji faktori koji će omogućiti alkoholičaru da se izliječi od te teške bolesti, smatra dr Todorović, su: »Prije svega sameodluka, njegova čvrsta želja i pristanak da se liječi, dakle, potrebno je da shvati osbiljnost svoje bolesti i gdje ga ona može dovesti, ako se ne odušći na liječenje. Drugi faktor koji bitno utječe na izlječenje je pitanje gdje ga uputiti, jer danas još nisu usklađeni stavovi niti način zdravstvenih radnicima koji se bave tom problematikom, tj. gdje liječiti i na koji način, koje metode primjenjivati.«

Dr Todorović dalje smatra da se efikasno djelovanje na surbivanje te bolesti sastoji u preventivnom djelovanju po onoj narodnoj »bolje sprječiti nego liječiti«, a to znači donijeti i izgraditi jedan sistemski pristup u objašnjavanju te bolesti, od toga kako nastaje, njezine uzroke i posljedice i primijeniti ga već od osnovne škole, u skladu s njezinim nastavnim programom, u osnovnim organizacijama omladine, putem Crvenog križa, zatim putem OR SSRH Dugo Selo, u mjesnim zajednicama kao i u osnovnim društveno-političkim elitama društva.

Na pitanje što preporuča tlv. umjere-

ni alkoholičarima, a to su praktično svi koji popiju po gemitii-dva, konjak i sl., dr Todorović je odgovorio: »Rekao bih da su tlv. umjereni alkoholičari na najboljem putu da postanu alkoholičari u onom trenutku kada se ne mogu više obuzdati u količini, počinju je sve više povećavati, te ne mogu biti kontinuirano dulje bez alkohola. Ako opaze da zapadaju u takvo stanje učiniti će sebi a i drugima veliko dobro i korisno ako se obratite svome liječniku.«

Nakon razgovora s doktorom Todorovićem, on me je pozvao da prisustvujem jednom od sastanaka Kluba liječenih alkoholičara. Sastanak je počeo u točno dogovorenem vrijeme, a dr Todorović je otvorio sastanak iznoseći jedan problem. Ustoličila je Škola i raznovrsna diskusija u kojoj je sudjelovala većina članova, da bi se na kraju donio zajednički stav. Nakon toga je dr Todorović govorio o pojavi recidivnosti u Klubu, a posebno se obratio jednom članu Kluba koji je ponovno kretao starim putem, te s njim otvoreno porazgovarao, iznosio svoje argumente koje su i drugi sudionici-apstinenti potvrdili, te govorili o svojim iskustvima. Nakon što su iznesene i rješene formalne točke dnevnog reda sastanak je završio. Moram priznati da sam s odredenom bojažljivošću došao na sastanak, jer nisam mogao znati kako ću biti primljen, kako ću se snaći, no spontanost atmosfere u Klubu navela me da vjerujem u taj Klub, a dr Todorović i članove, da vjerujem u zajednički uspjeh. Klub radi s puno sara i dobre volje, tako da se i ne oječi kraljčina nestišća finansijskih sredstava. U ovoj godini u planu je da se otvore područni klubovi u Rugevići i Bojajkovici.

D. HARAMINCIC

Izložba i recital

U povodu 22. prosinca, Dana Armijske, u organizaciji Doma JNA Dugo Selo priredena je vrlo zanimljiva i uspijela likovna izložba mladog slikara iz Zagreba Vladimira Hercega.

Dugoselskoj publici predstavio se za 25 radova grafike, crteža i ulica nastalih u posljednje tri godine.

Ovo je treća samostalna izložba Vladimira Hercega, a na kolektivnim izložbama dosad je izlagao šest puta. Gosti na otvaranju izložbe imali su priliku da prisustvuju i recitalu pjesama iz bogatog opusa zagrebačkog književnika i novinara Berislava Nikpalja.

G. V.

Na slici: trenutak s otvaranja izložbe mladog zagrebačkog slikara V. Hercega

Yu-2 CFA

Pod tim nazivom pozaje se klub radio-amatera »Ivo Lola Ribar« Dugo Selo. Klub postoji već godinama, ali zbog pomanjkanja prostora za rad nije mogao razvijati punu aktivnost. Sada kada su osigurane prostorije u Cobovićevoj ulici br. 5 ostvarene su mogućnosti za bolji rad kluba. Akcije kluba odvijaju se u sekcijama i to: primopredajna, tehnička i civilni band (CB).

Pozivamo sve koji su zainteresirani za radio-elektroničke aktivnosti da nam se javi u novim prostorijama, svake srijede od 18 do 20 sati.

● Alkoholizam je bolest koja po učestalosti zauzima danas treće mjesto, odmah iza srčanih obolegenja i tumora

● Svaki Dugoseljanin u prosjeku potroši za alkohol 600 dinara mjesечно ili godišnje oko 7000 dinara

Poziv na suradnju

Od svog nastanka pa do danas osnovna preokupacija Crvenog križa u čitavom svijetu bila je kako pomoći čovjeku. Crveni križ je nastao iz potrebe da se pomaže ranjenicima. Danas takve potrebe u nas nema, ali ipak mnogima treba pomoći. Neke kategorije ljudi došle su u položaj da im treba pažnja i briga društva. Zdravstvena skrb im nije dovoljna, pa se u Crvenom križu Jugoslavije rodila nuša o potrebi osposobljavanja aktivista Crvenog križa za njegu bolesnih, ozlijedenih i nemoćnih. Polazeći od takvih načela, u interesu naših danas zdravih te svih nemoćnih i teško bolesnih stanovnika ove naše zajednice, upućujemo poziv na suradnju, kojom pozivamo zainteresirane za rad na tom području, kao i one koji imaju potrebe za njegovom da se obrate usmeno, pismeno ili preko pošte Crvenom križu općine Dugo Selo, Cobovićeva ulica 5.

V. CVIJANOVIC

»Čestitke solidarnosti«

Mnogo zdravila, veselja i poslovne uspjeha pojedincima, obiteljima i kolektivima u 1981. godini želite:

1. MJESENKE ZAJEDNICE: Dugo Selo, Br. Cobović; Brekovljani; Ivana Reka, Ivanjorečke čete bb; Lukarišće; Ostrna Mala; Ostra Velika; Prozorje; Svilovski Otok;

2. CLANOVI KOLEKTIVA GOUR-a »TEMPO« DUGO SELO: Sava Cvjetićanin, Slavka Pletišić, Josip Kovač, Josip Taradi, Vera Mijatović, Ismet Mehlić, Josip Begović

3. GRADANI ULICE BR. PAVLIC: Tomo Svetec, Milan Zastavniković, Ferka Harambaša, Josip Harambaša, Smiljana Kokot, Dragica Krapet, Mača Lukač, Mirica Jerko, Ivo i Marica Harambaša, Hrvoje Pavlić, Josipa Pavlić, Milka Matića, Nikola Sarčić, Olgica Pavlić, Marica Panian, Ljubica Panian, Božica Foro, Milanka Petrić, Matija Ivanda, Marko Ivanda, Iva Ivanda, Mirko Ivanda, Josip Harambaša, Ana Lisak, Željinka; Ivan Ohmacea, Željinka; Pero Todorović, Br. Cobović br. 22;

4. CLANOVI KOLEKTIVA »BUDUĆNOST« DUGO SELO: Dražica Durđašin, Antica Svedi, Verica Mihir, Burda Mumelaš, Stjepan Lacković, Branka Riha, Ana Vuković, Durđa Makovića, Marica Čokor, Ljerka Bedrava, Josip Škec, Zdenka Cundić, Srećko Birilli, Tomo Gereš, Dubravka Pavlić, Vesna Boš, Mira Svedi;

Od 1. siječnja ove godine primjenjuje se novi Zakon mjernim jedinicama

Kilodžul zamjenio kalorije

Trideset i prvi ožujka 1976. godine donesen je novi Zakon o mjernim jedinicama i mjerilima (Službeni list 13/76), koji obavezuje na primjenu jedinica Međunarodnog sustava jedinica (kratica je SI od francuskog Le Système International d'Unités), u javnom saobraćaju SFRJ. Vrijeme od 1. srpnja 1976. do 31. prosinca 1980. godine određeno je kao prijelazni period, u kojem je trebalo pripremiti što bezbolniji i lakši prijelaz na primjenu novih jedinica.

Najma, jedna je od bitnih značajki novog zakona i uklanjanje do sada uvriježenih jedinica, kao što su npr. atmosfera, kalorija, kilopond, prostorni metar, konjska snaga i druge.

Da bismo se mogli lakše smisliti u ovim objašnjima, dobro bi bilo da upoznamo i nekoliko povijesnih činjenica iz razvoja mjernih sistema.

Najstariji tragovi pokazuju da su još prije 6000 godina ljudi u doinama Eufrata i Tigrisa imali sisteme za navodnjavanje zemljišta, a Babilonci su imali jedinicu za dužinu koja je bila nešto veća od današnjeg metra.

Usporedo s razvojem znanosti i tehnike, tekao je i razvoj mjerjenja, a u prvim počecima razvoja mjerne tehnike, za fizikalne su se veličine koristile čovjeku bliske jedinice, npr. laka, stopa, palac i sl. Kasnije se javljaju sve novije i sve raznolikije jedinice koje imaju svoju podlogu u prirodnim konstantama svijeta koji nas okružuje. Tako se uspostavljaju razni sustavi jedinica u raznim granama znanosti, što je dovodilo do teškoča u preračunavanju i uspoređivanju istih fizikalnih veličina.

Razvilo se nekoliko sistema: tehnički (TS), CGS, MKS, u elektronici CGSM i sl., a svaki je od njih bio pogodan samo za određenu granu nauke, npr. za elektroniku, mehaniku i sl.

U takvoj je situaciji nastala posebna znanstvena disciplina, metrologija, koja je nastala skupiti i sistematisirati sve ono što se nakupilo tokom vremena. Tako je i nastao Međunarodni sustav mjernih jedinica, kao rezultat rada mnogih učenjaka skoro cijelog svijeta, tokom ovog i prošlog stoljeća. Propisan je kao obvezan na Jedanaestoj konferenciji za mjeru i uteg 1960. godine u Parizu, a naša je zemlja prihvatala 15. studenoga 1961. god.

Važno je naglasiti još jedno: u današnjem svijetu još uvijek postoje dvije skupine sustava jedinica i to:

- Angloamerički sustav

Glavni su predstavnici Engleske i Amerika. Englezi se i dalje tvrdokorno drže tog sistema, dok Amerikanci namjeravaju prijeti na metrički sistem, što nije nimalo lako. Naime, računa se da bi to stalo koliko i let na Mjesec.

U tom sustavu jedinica za dužinu je jard, koji sadrži 36 inča ili nama bolje poznatih 24.5 mm. Interesan je razliku larda: udaljenost između nosa i ispružene lijeve ruke kralja Henrika I uzeta je za mernu jedinicu.

¹ Decimalko-metrički sustav

Nastao je u Francuskoj 1795. godine kad je metar prihvacen kao jedinica za dužinu. Prihvacen općenito u Evropi, kao i u nas. Metar je jednostavan, jer se već ili manje jedinice mogu dobiti jedno-

stavnim množenjem ili dijeljenjem sa deset.

Međunarodni sustav jedinica dao je 7 osnovnih jedinica, kao i 26 jedinica iznimno dopuštenih i nakon prijelaznog razdoblja.

Osnovne su jedinice:

Veličina	Naziv jedinice	Znak	Tabela 1
dužina	metar	m	
masa	kilogram	kg	
vrijeme	sekunda	s	
el. struja	Amper	A	
termodynamička temperatura	kelvin	K	
jakost svjetlosti	kandela	cd	
množina tvari	mol		

Privikavanje na novost bit će teško i dugotrajno. U stručnoj literaturi pokušavalo se to već od 1976. god. dokle još od izlaska Zakona, tako da su se uz postojeće jedinice donosile i nove (sad već obavezne) npr. snaga siće je 27 KS (19.845 kW) ili peti Termo 4 (16 KJ).

Grešaka u komuniciranju će svakako biti, a narocito onde gdje se radi o srodnim veličinama.

1. Jedinica i veličina za masu često će se zamjeniti jedinicom i veličinom za težinu. Masa se mjeri kilogramima, a težina u angljutinama (N). Kilogram je osnovna jedinica jer se masa ne mijenja, npr. ljudsko tijelo ima istu masu u vodi, na Zemlji ili u Svetomiru, dok je težina različita. Poznato je da je tijelo u vodi lakše, dok je u Svetomiru potpuno bez težine, to je tzv. beztežinsko stanje, jer nema djelovanja Zemljine sile teže.

2. Potrošnja struje (električne energije) naplaćuje se prema utrošenim kilovat-satima. Cesto se misli da je plaćanje prema instaliranim potrošačima, tj. prema snazi, a tu je jedinica kilovolt, što nikako nije isto. Upavo su kod struje česte zabune: žarulje se traže prema broju svijeća ili od toliko i toliko volta. Volt je jedinica za napon, koji bi trebao biti stalan, a Watt je jedinica za snagu.

Osim nekih teškoča, novi Zakon donijet će i neke po-

godnosti. Više nećemo morati preračunavati colne mjeru pri kupovanju vodovodnih cijevi što je do sada vrlo često predstavljalo problem.

Kako se ipak snaći u svemu tome? Najteže će nam svakako biti onim djelatnostima gdje je došlo do najvećih promjena, i u vezi s onim čime smo najviše zaokupljeni. To je u prvom redu automobil.

Već je spomenuto da se konjska snaga (KS) kao jedinica za mjerjenje snage motora ukida. Umjesto nje uvedi se jedinica kilovat (kW) i tom jedinicom izražava se snaga svih strojeva a ne samo automobilskih motora.

Preračunavanje je jednostavno. Izraz u KS pomnoži se sa 0,735 i dobije se vrijednost u kW Npr:

$$\text{Fićo: } 27 \text{ KS} \times 0,735 = - 19,845 \text{ kW}$$

$$\text{Z-101 ima } 55 \text{ KS} \times 0,735 = - 40,425 \text{ kW}$$

Obrnuto, ako se želi izraz u kilovatima pretvoriti u konjske snage, potrebno je množiti faktorom 1,36.

$$\text{Fićo: } 19,845 \text{ kW} \times 1,36 = - 26,989 \text{ KS} = 27 \text{ KS}$$

$$\text{Z-101: } 40,425 \text{ kW} \times 1,36 = - 54,978 \text{ KS} = 55 \text{ KS}$$

Dobro je poznato da je za sigurnost u prometu veoma važan i pravilan tlak u automobilskim gumama. Dosada se tlak zraka mjerio u tehničkim atmosferama, a odsada će se mjeriti kilopaskalima (kPa). Tu je preračunavanje još jednostavnije jer je faktor pretvorbe 98,06, ali se može slobodno zaokružiti na 100. Tako gume koje smo dosada pumpali na 1,8 at, sada se pumpaju na 180 kPa.

Zakon predviđa da se novčanom kaznom od 2 000 dinara do 10 000 dinara kazni za privredni prijestup i odgovorna osoba u organizaciji udržanog rada ili državnom organu, ako u svom poslovanju bude upotrebljavala mjerne jedinice koje nisu propisane zakonom. Jasno je da će se maksimalne kazne odnositi na najčešće i najutjecajnije korisnike, kao što su izdavatelji literature (knjiga, časopisa, novina) i sl.

Zakon predviđa da se novčanom kaznom od 2 000 dinara do 10 000 dinara kazni za privredni prijestup i odgovorna osoba u organizaciji udržanog rada ili državnom organu, ako u svom poslovanju bude upotrebljavala mjerne jedinice koje nisu propisane zakonom.

Da bi se dobila pregledna sika što je dopušteno, a što nije, u slijedećoj tabeli prikazane su jedinice koje prestaju važiti, kao i jedinice koje su iznimno dopuštene (7 osnovnih navedeno je u prethodnoj tabeli).

Jedna je od bitnih značajki novog zakona uklanjanje do sada uvriježenih jedinica, kao što su npr. atmosfera, kalorija, konjska snaga i druge

Tabela 2

Jedinice koje prestaju važiti Iznimno dopuštene jedinice

Red. broj	Naziv jedinice	Red. broj	
1.	angströn	1.	morska milja
2.	milikon	2.	ar
3.	bar	3.	hektar
4.	prostorni metar	4.	litar
5.	metrička centa	5.	puni kut
6.	gol	6.	pravi kut
7.	din	7.	stupanj
8.	kilopond	8.	minuta
9.	pond	9.	sekunda
10.	tehnička atmosfera	10.	gon
11.	normalna atmosfera	11.	minuta
12.	milimetar živina	12.	sat
13.	stupnja	13.	dan
14.	milimetar vodenog	14.	tjedan
15.	poise	15.	mjesec
16.	centipoise	16.	godina
17.	stokes	17.	čvor
18.	centistokes	18.	tona
19.	erg	19.	atomska jed. mase
20.	kilopondmetar	20.	tex
21.	kalorija	21.	bar
22.	konjska snaga	22.	elektronvolt
23.	curie	23.	vatsat
24.	rad	24.	voltamper
25.	rem	25.	var
26.	rendgen	26.	Celzijev stupanj
27.	inch		
28.	fost		
29.	yard		
30.	fathom		
31.	registerška tona		
32.	pound		
33.	long ton		
	stopa u sekundi		

Postoji još dvadesetak jedinica s posebnim imenom koje su izvedene iz Međunarodnog sustava, a potrebno je spomenuti samo njih (N), paskal (Pa), džul (J), vat (W), volt

(V). Ostale se jedinice u običnom životu sreću vrlo rijetko, ili se upće ne koriste, pa ih nema potrebe ni spominjati.

Branko Habeć

Novo u prometu

Skuplji prekršaji

Kad 1. svibnja ove godine stupi na snagu novi Zakon o osnovama prometa na cestama, nesavjesni vozači morat će posegnuti dublje u džep

Sedmog studenoga prošle godine donesen je novi Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama. Zakon osobito brine za sigurnost prometa, kako za preventivnu, tako i za represivnu. Tako član 4 nalaže da već projektini normativi za gradnju i rekonstrukciju cesta moraju odgovarati takvim zahtjevima kojima se garantira siguran tok prometa.

NAJVEĆA, a neosporno i najpotrebitija novost je član 5., koji donosimo u cijelosti:

OUR-i i druge samoupravne organizacije odnosno zajednice i organi koji školuju ili obučavaju kandidate za vozače motornih vozila dužni su obuku izvoditi na način koji će osigurati da kandidati nauče i usvoje pravila prometa, etiku u prometu, ovlađuju tehnikom upravljanja vozilom i steknu ostala znanja i vještine potrebne za sigurno sudjelovanje u prometu.

Obrazovne i druge organizacije i zajednice treba da pridonose odgoju stanovništva, osobito djece i omladine u školama radi podizanja opće prometne kulture.

OUR-i i druge samoupravne organizacije odnosno zajednice i organi koji se bave javnim informiranjem, kad se u obavljanju svojih redovitih djelatnosti bave pitanjima s područja sigurnosti prometa, nasiojat će pridonositi odgoju stanovništva radi podizanja opće prometne kulture.

U članu 10. umjesto dosadašnjih 47 izraza koji se koriste, sada su 53 objašnjenja. Svoju pravnu formulaciju dobili su: nekategorizirani put, teretno vozilo, kombinirano vozilo, traktor, osovinski pritisak i kolna vozila.

Upozoravamo na član 32., koji obavezuje vozače na poseban oprez prilikom mimoilaženja, obilaženja i pretjecanja vozila za javni prijevoz putnika, kao i posebno označenih vozila za prijevoz djece. Vozač je dužan zaustaviti svoje vozilo kad putnici radi ulaska ili izlaska moraju prijeći preko prometnog traka kojim se vozilo kreće, dok vozač vozila koji se krećeiza vozila kojim se prevoze djece, a vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti s dva

prometna traka dužan je zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djece zaustavljeno na kolniku, dok djece ulaze ili izlaze iz vozila.

Član 33 obavezuje vozače da vozilu za javni gradski prijevoz putnika, ili posebno obilježenom vozilu namijenjenom za prijevoz djece, omoguće uključivanje u promet kad ta vozila izlaze sa stajališta koje se nalazi izvan kolnika, odnosno s proširenog prometnog traka što služi kao stajalište.

Bilo je mnogo rasprave oko vezivanja sigurnosnim pojasevima. Već duže vremena oni su obavezna oprema i naših vozila, ali njihova upotreba nije obavezna. U novom Zakonu, član 35., kaže se da su vozač i osoba koja se prevozi u motornom vozilu u kojem su ugradeni sigurnosni pojasevi dužni biti vezani dok se vozilo kreće u prometu na javnoj cesti. Član 213 stav 1 određuje i novčanu kaznu od 100 dinara za nepoštivanje te odredbe, a član 223 kaže da će to vrijediti tek od 1. siječnja 1985. godine. Kratko rečeno, moramo se vezati, ali za nevezavanje nećemo biti kažnjeni do 1. siječnja 1985.!

Članom 46 najveće dopuštene brzine ograničene su na autocestama na 120 km na sat, na cestama rezerviranim za promet motornim vozilima na 100 km na sat, na ostalim cestama na 80 km na sat, dok je u naselju brzina i dalje 60 km na sat.

Dosad je za motocikliste i suvozače zaštitna kacića bila obavezna samo za vrijeme vožnje izvan naselja, a sada je član 95 odredio da i vozač motocikla i osoba koja se prevozi na motociklu moraju imati zaštitne kaciće za vrijeme vožnje.

To bi bilo najvažnije što bi se moglo reći o dopunama novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama u pogledu preventivne. Ima nekih novosti kod linijskog prometa i voznih redova, ali to je materija koja se tiče jedino autoprijevoznih organizacija.

Donošenjem novog Zakona htjelo se, prije svega, pozitivno utjecati na sigurnost u prometu, tako da se već od projektiranja cesta traži određena odgovornost, kojoj su zatim podvrgeunate

Za vrijem
stvenom na
Jedinstva
ju i formu
škole. Prvi
trener Jovi
za 20. siječ
početka ve
četiri do 1
igralištu do
čela i snaga
Martin-bre
riti koliko
čiti jesenski
ljetojno - bi

Projekte
ko, jer drit
je iz Mar
je 3 boda,
momčadi i
risti svaki
metaša.

Prije po
jela prven
blice MOI
je vidljive
-Jedinstva
senskog p
jednu uta
24 boda, i
primijeno
ili 92 pos
prosječno

(član 211) kažnjavat će se 30 prekršaja. Za kaznu od 500 dinara (član 210) predviđeno je 11 prekršaja. Ako je uzrokovana neposredna opasnost ili nezgoda, kazna je 800 do 4 000 dinara i oduzimanje dozvole 1 do 6 mjeseci.

Kaznom zatvora do 30 dana ili novčanom kaznom od 500 do 3 000 dinara (član 209) kažnjavat će se 39 prekršaja. U slučaju neposredne opasnosti ili nezgode kazna je 800 do 4 000 dinara ili zatvor do 60 dana, a dozvola se može oduzeti od 30 do 60 dana.

Članom 208 predviđena je novčana kazna od 800 do 4 000 dinara, ili kazna zatvora do 60 dana za ukupno 27 prekršaja. Za deset prekršaja uz kaznu će se oduzeti dozvola u trajanju od 3 mjeseca do jedne godine, dok se i za drugih 7 prekršaja dozvola može oduzeti. U slučaju neposredne opasnosti ili prometne nezgode, kazna je 1000 do 5 000 dinara ili zatvor do 60 dana, a oduzimanje dozvole u trajanju 3 mjeseca do jedne godine.

Prijevoznik koji samostalno obavlja djelatnost kažnjavat će se za 11 prekršaja kaznom od 5 000 do 50 000 dinara. Ako prouzrokuje neposrednu opasnost ili prometnu nezgodu kažnjava se kaznom od 8 000 do 80 000 dinara ili zatvodom do 60 dana.

Novčanom kaznom od 300 dinara

Tabelarno prikazan, pregled kazni izgledao bi ovako:

Red. br.	Čl. Zak.	Visina kaz. (d)	Broj prek.	Kazna ako je uzrok, opas- nost ili nezgoda	Kazna zatvora	Trajanje zabrane upravljanjem motor. vozilom
1.	213	100	15	200 — 500	—	—
2.	212	200	33	300 — 1 500	15 dana	30 — 60 dana
3.	211	300	30	400 — 2 000	40 "	30 — 90 "
4.	210	500	11	800 — 4 000	do 60 dana	1 — 6 mjeseci
5.	209	500 — 3 000	39	800 — 4 000	do 60 "	1 — 6 "
6.	208	800 — 4 000	27	1 000 — 5 000	30 — 60 dana	3 — 12 "

Prije su već spomenute kazne za znu platiti i odgovorna osoba u toj organizaciji.

Potrebno je još naglasiti da odredbe ovog Zakona stupaju na snagu 1. siječnja 1981. godine. Branko Habec

RAD AUTO-ŠKOLE

Narodno sveučilište Dugo Selo nastavlja s organiziranjem tečajeva Auto-škole. Cijene su dosad nisu menjale. Navodimo kategorije i novčane iznose:

• A kategorija — 1500 dinara

• B kategorija — 7800 dinara

bicikl s motorom — 330 dinara

poljoprivredni traktor — 1500 dinara

Prvi tečaj u 1981. godini počeo je 16. siječnja 81. Tečajevi će se održavati utorkom, srijedom i petkom u 17 sati, u Narodnom sveučilištu Dugo Selo.

Upisati se može svaki dan, ponedjeljkom od 7 do 17 sati, ostale dane od 7 do 15 sati. Subotom ne radimo.

Sve informacije možete dobiti preko telefona broj 750-419, a tako se možete i upisati u Auto-školu. Tečajevi se održavaju jednom do dvaput mjesечно.

U Auto-školu u Dugom Selu mogu se upisati i kandidati koji ne stanuju u općini Dugo Selo, a uplate se mogu obaviti u više rata, u toku trajanja obuke. Praktični dio nastave prilagođava se slobodnom vremenu kandidata.

BOLNO SJECANJE

na dragu i nezaboravnu nam suprugu, majku, punicu, baku i sestruru

**KATICU RUCMANEC
rod. HORVATIC**

17. 1. 1980. — 17. 1. 1981.

Teška je istina da te već godinu dana nema među nama, ali u našim srcima Tvoj lik i Tvoja dobrota živjet će vječno.

Tvoji najmiliji: suprug Stjepan, kćerka Nadica, sestre Zlata i Marija i ostala tugujuća rodinka.

Oglas

Tražim ženu za čuvanje djeteta — triputa tjedno prije podne. Zainteresirani neka se javi na adresu: JNA 12 a — POPOVIĆ.

Sport

Ozbiljnim radom do Zone

Za vrijeme stanke u prvenstvu natjecanja nogometniški »Jedinstvo« održavaju kondiciju i formu u dvorani osnovne škole. Prvi sastanak s igračima trener Jović je bio zakazao za 20. siječnja: od tada pa do početka veljače trenirat će se četiri do pet puta tjedno na igralištu »Jedinstvo«, a kondicija i snaga »hvataće« će se i po Martin-bregu. Ne treba govoriti koliko će te pripreme znati jesenskim prvacima u prolećnoj »bitci za zonu«.

Proljeće neće biti nimalo lako, jer drugoplasirano »Prigorje« iz Markuševca, koje zaostaje 3 boda, ima zaista kvalitetnu momčad i spremno je da iskoristi svaki »kikse« naših nogometnika.

Prije početka proljetnog dijela prvenstva prisjetimo se tablice MOL-A skupine, iz koje je vidljivo da su nogometniški »Jedinstvo« osvojili naslov jesenskog prvaka ne izgubivši ni jednu utakmicu. Osvojena su 24 boda, postignut je 41 gol, a primljeno ih je samo 10. Osvojili 92 posto bodova i postizati prosječno više od tri gola po

utakmici, zaista je vrijedno hvaljene.

TABLICA MOL -A

Jedinstvo DS	13	11	2	0	41	10	24
Prigorje M	13	10	1	2	41	19	21
Prigorje Z	13	7	4	2	28	17	16
Maksimir	13	7	2	4	19	18	16
Slijeme	13	7	1	5	30	23	15
Tekstilac	13	6	3	4	24	18	15
Kašina	13	6	2	5	29	33	14
Prvomajska	13	5	3	5	21	22	13
Stud. grad	13	4	4	5	25	19	12
Rugvica	13	5	2	6	23	26	12
Budućnost	13	3	4	6	19	23	10
Sloga	13	2	2	9	19	36	8
Zelina	13	1	2	10	11	27	4
Dinamo	13	0	2	11	16	55	2

Najuspješnija nogometna godina je za nama, proljeće i proljetni nastavak prvenstva su pred vratima. Stisnimo već sad palce za naše dečke: Hrskanovića, Krapeca, Šoka, Bekavca, Jonjića Z., Vukšana, Bertaka, Grebenara, Stambuka A., Tečića A., Stambuka J., Tečića S., Kušena, Jonjića D., Ložušića, Raneca, Dijljana i Matveka, i poželimo im da ostvare svoj san i san prijatelja nogometa u Dugom Selu — plasman u Zagrebačku zonu. Da, H.

Tko će biti najbolji? Biramo sportaše godine

Pod pokroviteljstvom lista »Dugoselska kronika«, prvi put će biti izabrani najbolji sportaš i sportašica, te najuspješniji sportski kolektivi u muškoj i ženskoj konkurenциji u 1980. godini. Izbor najboljih obaviti će komisija u sastavu koju su sportski novinari te članovi sportskog društva »Jedinstvo«. Ta će komisija imati težak i odgovoran zadatak da po kriterijima koji će biti utvrđeni izabere najuspješnije. Naime, u prošloj godini sportaši naše općine ostvarili su niz značajnih rezultata.

TKO SU KANDIDATI

U muškoj konkurenциji izdvajali bismo tri kluba: RK »Jedinstvo«, NK »Jedinstvo« i KK »Jedinstvo«.

Rukometni »Jedinstvo« osvojili su zimsko prvenstvo u Vrbovcu, turnir u čast Dana SKOJ-a u Zagrebu, te prvenstvo i plasirali se u visi rang natjecanja. Kao predstavnici općine bili su drugi u susretu šest komuna i drugi u Kupu Moslavine.

Kuglački klub »Jedinstvo« takođe se plasirao u visi rang natjecanja, a i druga momčad je postigla solidne rezultate. Nogometni su naši obradovani dobrim igrama i rezultatima. Treće mjesto u I zagrebačkoj ligi, te prvo mjesto u međuopćinskoj ligi A skupine, i sve to bez poraza, lijep je uspjeh tog vrijednog kolektiva.

Među ženama izbor će biti mnogo lakši. Od tri ženska kolektiva samo su nogometnice ZNK

»Sloboda '78.« postigle značajne rezultate: osvojile su Kup maršala Tita i vicešampionski naslov u jesenskom dijelu prvenstva. Ostala dva kolektiva, STK »Jedinstvo« i RK »Jedinstvo«, ne mogu se pohvaliti nekim većim sportskim rezultatima u 1980. godini.

Izbor pojedinačni i pojedinci bit će još teži. Težko je u momčadskim sportovima izdvojiti pojedinka zasluženog za uspjeh čitavog kolektiva. Hoće li to biti Zvonko Sok, standardni prototip i kapetan NK »Jedinstvo«, a ujedno i izvrstan kuglač, ili možda njegov klupski drug Tomo Grebenar, ponajbolji igrač NK »Jedinstvo« u 1980. godini? U konkurenčiji su i Nenad Plašić koji je u prošloj godini pružao izvrsne igre na rukometnom terenu, te Jadranko Kerešović, atletičar, 16. na Zagorskom maratonu, 1. na malom maratonu »Novi Zagreb '80.«, te 6. u spomen-rci u Oborovu.

Od djevojaka kandidatkinje su Vera Bišćan, lijeva spojka ZNK »Sloboda '78.«, najbolja igračica i representativka, te Radojka Vukmirović, najbolji strijelac, također representativka, a ujedno i trener.

Od mladih u konkurenčiji je Tanja Pavlić, najbolja igračica RK »Jedinstvo« i uzorna sportašica. A sigurno je da i jedna od stolnotenistica zaslužuje bar kandidaturu za izbor najbolje. Tko će biti najbolji doznaćemo u povijesnom veljaju, kada će im biti predane nagrade.

D. H. i N. P.

Stolnoteniski turnir

Komisija za sport pri Općinskoj konferenciji SSOH Dugo Selo organizira Općinsko omiljeno stolnotenisko prvenstvo, koje će se održati 31. siječnja 1. veljače 1981. u dvorani stolnoteninskog kluba »Jedinstvo«. Prvenstvo će početi 31. siječnja u 10 sati, a sve prijavljene ekipe moraju doći na zakazano mjesto u 9.30 sati.

Prijavljeno je 16 ekipa iz 11 osnovnih organizacija SSO. Pet osnovnih organizacija prijavilo je po dvije ekipe. Prijavljene su: Kograp (I i II), Sop Hrašćica (I i II), Crnec (I i II), Dugo Selo (I i II), Osnovna škola Rugvica (I i II), Osnovna škola Dugo Selo, Rugvica, Nart Jalševac, Ježevac, Puhovo i Lupoglav.

Utakmice će se odigravati u dvije grupe po osam ekipa i unutar svake grupe sve će se momčadi međusobno sastati.

Pravo nastupa za ekipu osnovne organizacije SSO imaju isključivo članovi OO SSO rođeni 1953. godine i kasnije.

Tri prvoplaasirane ekipe i najuspješniji igrač prvenstva bit će nagrađeni. M. Sarić

Godina dana uspješnog rada karate-kluba

Sport u službi zdravlja

Za karate sigurno znate, a znate li za stil karatea — KYOKUSHINKAI?

Još na prvom koraku, taj je stil karatea u Japanu nazvan »najjačim karateom na svijetu«, a pod vodstvom Masutatua Oyame postao je i najpopularniji stil na svijetu.

Zbog svoje popularnosti stil KYOKUSHINKAI nije mogao zaobići ni ljubitelje karatea u Dugom Selu. Na inicijativu i uz veliku želju Dušana Velimirovića da Dugo Selo dobije karate-klub, u studenom 1979. godine počeli su prvi treningi u dvorani OS »Stjepan Bobinac« — Sumsko.

— Kako je bilo na početku? — pitamo učitelja kyokushinkai-stila Branka Vašinka — nosilaca crnog pojasa, drugi dan, koji spada među najbolje učitelje tog stil-a u Jugoslaviji.

— Na nagovaranje Dušana Velimirovića, koji mi je pričao da u Dugom Selu ima mnoge ljudi koji bi htjeli trenirati karate, stil kyokushinkai, ja sam došao na prvi trening. Već od prvog treninga, na kojem se okupili dvadesetak ljudi, počeo sam ozbiljno raditi. Poslije prvih treninga broj ljudi naglo je rastao, pa sam ih na nekim treningima imao i više od osamdeset. Postepeno su mnogi počeli oduševljati, da bi na kraju ostalo oko četrdeset karatista, koji danas aktivno tre-

niraju i od kojih je većina prošla ljetnu školu karatea.

— Vježbat ćemo naša srca i tijela da nam duh postane čvrst i nepokolebljiv. Nastojat ćemo postići mudrost i snagu, ne težći drugim željama.

To je dio DOJO-ZAKLETVE koja jasno govori da karate razvija duh i tijelo.

— Zbog čega se karate ubraja među najzdravije sportove?

— Karate, kao rijetko koji sport, razvija kompletну muskulaturu. Za vrijeme treninga, karatisti rade vježbe disanja, koje im omogućuju da nekoliko puta izmijene zrak u plućima, što je osobito korisno za pušače. Osim toga, karate je takav sport koji razvija duh i tijelo, jer za vrijeme treninga, a pogotovo za vrijeme borbe, karatist mora biti maksimalno koncentriran.

U kyokushinkai-karatetu se primjenjuje natjecanje tipa »knock down«, tj. pobednik je onaj tko ubori protivnika na tlo. U sportskom karatu pravila su, dakako, bila. Udarci se samo naznačuju i time se gubi bit karatea kao borilačke vježbe.

— Kako karatisti kyokushinkai stila treniraju, da li samo naznačuju udarac, a teorijski znaju gdje ga treba uputiti, ili...? — pitamo Vladimira Sintića, bivšeg učenika Branka Vašinka, nosilaca crnog pojasa, prvi dan.

Na slici: dugoselski karatisti na treningu

— Mi na treningu vježbamo sve udarce i blokade. Naravno, udarce samo naznačujemo, a kad vježbamo snagu i jačinu udarca, onda se služimo vrećama. Obično je kraj treninga rezerviran za borbe. Postoje tri vrste borbi koje se provode na treningu:

- borba bez kontakta
- borba uz lagani kontakt
- borba uz čvrsti kontakt.

Mi na kraju treninga provodimo borbu uz lagani kontakt.

SD »Jedinstvo« još nije u svoje okružje primio ovaj vrijedni sportski kolektiv, ali svi u klubu vjeruju da će se to uskoro ostvariti. Sada sami sebi kupuju kimona, a od mjesecne članarine, koja za odrasle i omladinu iznosi 200 dinara, a

za pionire 150 dinara, »krpaju kraj s krajem«. SIZ za fizičku kulturu općine Dugo Selo dodijelio im je milijun starih dinara, što je pokrilo troškove dvorane za četiri mjeseca.

— Kako dalje?

— Mi smo zaista u teškom materijalnom položaju, trenutno smo dužni platiti troškove dvorane za nekoliko mjeseci, sami se finansiramo. Uključivanje u SD »Jedinstvo«, za nas bi značilo mnogo — kaže predsjednica predsjedništva karate-kluba Dragica Pjevac.

— Možda bi i radne organizacije u Dugom Selu pomogle? Osobno vjerujem da neće odbiti pomoći mlađom sportskom kolektivu koji to zaslužuje.

Da, H.

TUŽNO SJECANJE

na dragog supruga, oca, tasta i djeda

TOMU JUREŠA

28. 1. 1978. — 28. 1. 1981.

U dobi kada si najviše želio živjeti i bio nam najpoštovaniji, otišao si zauvijek bez povratka u najljepšoj dobi svog života.

Za tobom tuguju tvoji najdraži.

supruga Marija, kćerka Dragica, zet Vlado i unuk Mario

ZAHVALA

Najtoplje zahvaljujemo VSO Dugo Selo, DVD-ima: Peskovec, Lonjica, Stanić-Stakorovec, Gračec, Prećec, Prikraj, Andrijevec, Ostrna, Leprovica, Črnc, Hrebinec, Donje Dvorišće, Prozorje, Vrb. Luka, te predstavniku VP Dugo Selo, koji su odali posljednju počast tragično preminulom članu DVD-a Brckovljani.

VJEKOSLAVU SOTIĆU

ispratili ga na vječni počinak i time ublažili naš gubitak, tugu i bol cijele obitelji.

DVD Brckovljani

Na oštrici pera čistoća

Prošle godine organizirana je akcija skupljanja gromaznog smeća (otpadi bijele tehnike, automobila i sl.), stakla i papira na području Mjesne zajednice Dugo Selo. Postignuti rezultati ohrabrili su organizatore i već su počele pripreme za novu takvu akciju. Lani je skupljeno 2000 kg papira i 7000 kg stakla. Procjenjuje se, međutim, da se na tom području može skupiti 20.000 kg papira i 30.000 kg stakla. Postoji velike rezerve otpadnog materijala.

Premda je prošla akcija bila uspješna, većina građana se nije uključila. Propagandni materijal bio je svladan, ali nemalo broju građana lakše je baciti u šumu stari hladionik, nego ga odvesti na to određeno mjesto. Svjetlosti smo da su nam putovi, jaci, zelene površine i šume pane otpadaka, koje sami bacamo. Sve te akcije, koje nisu jestive, imaju zadatak da baš takve prostore oslobode otpadaka, a da industrija dobije potrebne sirovine.

U razvijenijim zemljama skupljanju starog papira, stakla i sl. poklanja se mnogo veća pažnja. Nismo toliko bogati da se razbačujemo onim stvarima od kojih možemo svi zajedno imati koristi. Uloga društvenih organizacija trebala bi biti mnogo veća u takvim akcijama.

Neki su gradani Dugog Sela ozbiljno shvatili svoju ulogu u uređenju okoline. Obitelji Kličan i Trnski te neki njihovi susjedi uredili su dievirkovog klanca, dok drugi gradani, koji stanuju

uz klanac nisu ni prstom maknuli. Stanovnici Pavlićeve ulice, oko kuće Josipa Harambaša, očistili su zelene površine. Obitelj Sever u Bobinčevoj ustupila je svoje dvorište za skupljanje materijala. Josip Kajba ml. odvezao je skupljeno smeće svojim kamionom, bez naknade. Prilikom utovara stakla istakle su se aktivistkinje Crvenog križa. Pojedine radne organizacije dale su radnu snagu i vozila za skupljanje gromaznog otpada, tako da je očišćen deponij u Dimitrovoj ulici, koji na žalost, opet izgleda kao prije. Stanovnici ulice Štrava fašizma očistili su cijelu svoju ulicu.

Na temelju dosadašnjeg iskustva, predlažemo vlasnicima stanova i stanarima u stambenim zgradama slijedeće:

- nepotrebne boce i staklene ambalaže skupiti u sanduке koje će u predstojećoj akciji iznijeti na određeno mjesto (vjerojatno ispred ulaza),

- stari papir također skupljati, vezati ga u bale ili slagati u papirnate kutije ili vrće,

- otpadnu bijelu tehniku (hladionike, peći ili metalni namještaj) na dan akcije dovesti na deponij, koji će odrediti organizator.

Na taj način skupljanje će biti olakšano na obosiranu korist. Nadajmo se još većoj suradnji organizacija udruženog rada, jer bez njihovog sudjelovanja akcija ne može uspjeti. Nadajmo se još većem odazivu građana.

N. TOMINAC

Nekli su gradani Dugog Sela ozbiljno shvatili svoju ulogu u uređenju okoline. Obitelji Kličan i Trnski te neki njihovi susjedi uredili su dievirkovog klanca, dok drugi gradani, koji stanuju

Iz matičnog ureda

VJENCANI:
VELJKO JUREC i MARICA KUKURIC, vjenčani 4. prosinca 1980.
ZDENKO STEFANCIĆ i ZLATA HORVAT, vjenčani 6. prosinca 1980.
ŽELJKO JUREC i LUCIJA VRDOLJAK, vjenčani 6. prosinca 1980.

FRANJO DOKUS i JASENKA MARTA, vjenčani 6. prosinca 1980.
BRANKO KOČET i JADRANKA PAVLOVIĆ, vjenčani 6. prosinca 1980.

ZLATKO HABEKOVIC i NEVENKA KRZNARIĆ, vjenčani 6. prosinca 1980.

TOMISLAV MARANIC i JADRANKA KRPANIC, vjenčani 6. prosinca 1980.

JOSO TOMINAC i DANICA LJUSTINA, vjenčani 26. prosinca 1980.

JOSIP PONDELJAK i LJILJANA BUNJEVAC, vjenčani 27. prosinca 1980.

LUKA SAMARDZIC i LJILJANA PETROVIC, vjenčani 27. prosinca 1980.

UMRLI:

MARA DOLCIĆ, 3. prosinca 1980.
JOSIP PAVLIN, 10. prosinca 1980.

STANISLAV BRUČIĆ, 17. prosinca 1980.

MIRKO MIKANEĆ, 12. prosinca 1980.

LJILJANA PAVIĆ, 14. prosinca 1980.

STJEPAN KLASAN, 17. prosinca 1980.

VELIMIR MARJANOVIC, 19. prosinca 1980.

IMBRO GJURIS, 21. prosinca 1980.

TOMISLAV KRUHAK, 21. prosinca 1980.

JOSIP RADEŠIĆ, 19. prosinca 1980.

STJEPAN SUHORITEC, 22. prosinca 1980.

PEPICA KLASAN, 21. prosinca 1980.

STJEPAN KRALJ, 26. prosinca 1980.

JANKO RUSAN, 27. prosinca 1980.

U Zagreb ZET-ovim autobusom

Red vožnje

Autobusna linija 264

ZAGREB — GRACEC

— iz Kvaternikovog trga — radni dan

5.05 5.45 6.20 7.05 7.45 8.25

9.05 9.45 10.25 11.05 11.45 12.20

13.05 13.45 14.20 15.00 15.40 16.25

17.05 17.40 18.25 19.05 19.45 20.45

21.45 22.45

GRACEC — ZAGREB

— iz Graceca — radni dan

4.50 5.25 6.10 6.45 7.25 8.05

8.45 9.25 10.05 10.45 11.25 12.05

13.45 13.35 14.05 14.40 15.20 16.10

16.40 17.25 18.05 18.40 19.25 20.10

20.40 21.45 22.40 23.35

ZAGREB — DUGO SELO

— iz Kvaternikovog trga — radni dan

5.20 5.30 5.40 5.55 6.10 6.30

6.50 7.00 8.40 10.05 11.30 12.40

12.55 13.20 13.30 14.00 14.10 14.30

14.40 14.50 15.10 15.20 15.30 15.50

16.00 16.35 16.50 17.20 17.55 18.10

18.45 19.15 19.30 20.05 21.00 22.25

DUGO SELO — ZAGREB

— radni dan

4.30 4.40 4.50 4.55 5.15 5.20

5.50 6.00 6.10 6.20 6.35 6.50

7.15 7.30 7.50 9.25 10.50 12.15

12.50 13.20 13.45 14.05 14.15 14.40

14.50 15.10 15.20 15.30 15.50 16.00

16.10 16.30 16.40 17.15 17.30 18.00

18.35 18.50 19.25 20.00 20.55 20.50

21.40 22.05

U 4.35 iz Sesvetskog Kraljevca za Zagreb

— iz Dugog Sela

4.30 4.40 4.50 4.55 5.15 5.20

5.50 6.00 6.10 6.20 6.35 6.50

7.15 7.30 7.50 9.25 10.50 12.15

12.50 13.20 13.45 14.05 14.15 14.40

14.50 15.10 15.20 15.30 15.50 16.00

16.10 16.30 16.40 17.15 17.30 18.00

18.35 18.50 19.25 20.00 20.55 20.50

21.40 22.05

U 4.35 iz Sesvetskog Kraljevca za Zagreb

— iz Dugog Sela

4.40 5.50 6.00 6.40 7.50 8.00

8.40 10.00 11.20 12.40 13.20 14.00

14.40 15.20 16.10 16.40 18.00 19.20

U 4.10 4.50 iz Dubrave do Dugog Sela

U 16.10 19.20 iz Dugog Sela do Dubrave

ZAGREB — GRACEC — STAKROVEC — subota

S Kvaternikovog trga

12.25 15.00 19.05

It Stakorovca

4.15 6.05 11.25 16.05

U 4.05 5.15 iz Dubrave za Stakorovec

U 20.05 iz Stakorovca za Dubravu

ZAGREB — DUGO SELO

— radni dan

S Kvaternikovog trga

5.20 5.30 5.40 5.55 6.10 6.30

6.50 7.00 8.40 10.05 11.30 12.40

12.55 13.20 13.30 14.00 14.10 14.30

14.40 14.50 15.10 15.20 15.30 15.50

16.00 16.35 16.50 17.20 17.55 18.10

18.45 19.15 19.30 20.05 21.00 22.25

DUGO SELO — ZAGREB — subota

— radni dan

4.30 4.40 4.50 4.55 5.15 5.20

5.50 6.00 6.10 6.20 6.35 6.50

7.15 7.30 7.50 9.25 10.50 12.15

12.50 13.20 13.45 14.05 14.15 14.40

14.50 15.10 15.20 15.30 15.50 16.00

16.10 16.30 16.40 17.15 17.30 18.00

18.35 18.50 19.25 20.00 20.55 20.50

21.40 22.05

U 4.35 iz Sesvetskog Kraljevca za Zagreb

— iz Dugog Sela

4.40 5.50 6.00 6.40 7.50 8.00

8.40 10.00 11.20 12.40 13.20 14.00

14.40 15.20 16.10 16.40 18.00 19.20</p